

Sygn. akt **V Ca 2239/13**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Zbigniew Podedworny
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Roś

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko P. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 63/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądza od P. K. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 718,95 (siedemset osiemnaście 95/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lipca 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 210,00 (dwieście dziesięć 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

2. zasądza od P. K. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2239/13

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w W., wniósł o zasądzenie od pozwanego P. K. na rzecz powoda kwoty 718,95 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że pozwany był studentem w Wyższej Szkole (...) w W.. W zawartej z poprzednim wierzycielem umowie o studiowaniu, pozwany zobowiązał się do ponoszenia opłat w wysokości i terminach wskazanych w umowie oraz w akcie uczelni ustalającym opłaty. Mimo przyjętego na siebie zobowiązania, pozwany nie uregulował w całości należnych opłat. Na podstawie umowy o zakup wierzycielności z 6 września 2011 r. powód stał się wierzycielem pozwanego. Na kwotę dochodzona pozwem składają się: 480 zł tytułem nieopłaconego czesnego z terminem płatności przypadającym na wrzesień 2008r. oraz 238,95 zł tytułem skapitalizowanych odsetek w wysokości ustawowej od ww. zadłużenia naliczonych za okres od dnia wymagalności roszczenia do dnia poprzedzającego

wniesienie pozwu. Pozwany został wezwany do zapłaty zadłużenia listem poleconym, lecz mimo tego nie uregulował zadłużenia.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, powołując się przy tym na treść art. 751 pkt 2 k.c.

Wyrokiem z 25 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w P. oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy orzekając jak wyżej miał za podstawę następujące ustalenia faktyczne:

P. K. zawarł z Wyższą Szkołą (...) w W. umowę dotyczącą podjęcia przez niego nauki w ramach studiów zaocznych II stopnia, w której określono warunki odpłatności za studia na ww. uczelni niepublicznej uczelnie w § 5 tejże umowy P. K. zobowiązał się do uiszczenia opłat za studia uiszczania opłat za studia, określonych zarządzeniem rektora oraz umową.

W dniu 18 września 2008 r. P. K. złożył rezygnację ze studiów, w efekcie czego 30 października 2008 r. został skreślony z listy studentów. W tej dacie był zobowiązany do uiszczenia raty czesnego płatnej do 15 września 2008 r.

W dniu 20 lutego 2012 r. Wyższa Szkoła (...) w W. zawarła z (...) Sp. z o.o. w W. umowę sprzedaży wierzytelności, na mocy której ta ostatnia nabyła m.in. wierzytelność przysługującą jej przeciwko P. K..

Wezwaniem do zapłaty z 1 marca 2012 r. (...) Sp. z o. o. w W. poinformowała P. K. o przelewie wierzytelności wzywając go jednocześnie do spłaty zaległego zadłużenia.

P. K. nie spłacił zadłużenia wynikającego z nieopłaconego czesnego za miesiąc wrzesień 2008 r.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo nie jest zasadne.

Wyjaśnił, że bezspornie P. K. zawarł z Wyższą Szkołą (...) w W. umowę, w której zobowiązał się do uiszczania w terminach określonych umową rat czesnego za podjęte studia na ww. uczelni, a pozwany nie uiszczył na rzecz tej Szkoły raty z tytułu czesnego płatnej do 15 września 2008r. w wysokości 480 zł, a wierzytelność ta została zbyta na rzecz powoda w drodze umowy cesji.

Wskazał, iż zasługuje na uwzględnienie zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego, polując przy tym treść art. 117, 118, 120 oraz w szczególności 751 pkt 2 k.c. przewidujący dwuletni termin przedawnienia.

Wyjaśnił, iż nie zasługują na uwzględnienie argumenty powoda, że dwuletni termin przedawnienia określony w art. 751 k.c nie ma w tej sprawie zastosowania, bowiem nie można uznać, iż umowa zawarta między uczelnią a pozwanym nie była umową o świadczenie usług w rozumieniu art. 750 k.c, gdyż umowa ta została uregulowana ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

W ocenie sądu pierwszej instancji brak jest podstaw aby uznać, że treść art. 160 ust. 3 ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym jest kompleksową i pełną regulacją umowy o świadczenie przez uczelnię usług edukacyjnych i umowa, której przedmiotem jest świadczenie usług edukacyjnych może być przez to uznana za „umowę nazwaną”. Podkreślić według Sądu Rejonowego należy, że ww. ustawa nie wskazuje minimalnych wymagań treści ani umowy o świadczenie usług edukacyjnych, ani regulaminu, do którego odsyła art. 160 ust. 1. W oparciu o przepisy tej ustawy nie jest zatem możliwa, na poziomie ogólnym, rekonstrukcja istotnych obowiązków stron. Prowadzi to do wniosku, że elementy istotne umowy o świadczenie usług edukacyjnych nie zostały wystarczająco uregulowane przez inne przepisy w rozumieniu art. 750 k.c.

Sąd wskazał dalej, że ustawodawca wprowadził jedynie obowiązek zawarcia przez uczelnię wyższą umowy ze studentem w formie pisemnej i podania w niej warunków odpłatności za studia, nie wskazując w tej ustawie essentialia negotii takiej umowy. W art. 160 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym zapisano jedynie, że organizację i tok studiów oraz związane z nimi prawa i obowiązki studenta określa regulamin studiów, a zatem akt wewnętrzny

uczelni, mający charakter wzorca umownego, w rozumieniu art. 384 k.c. Tym samym należy przyjąć, że umowa o świadczenie usług edukacyjnych nie została uregulowana innymi przepisami, w rozumieniu art. 750 k.c. stosuje się do niej odpowiednio, w zakresie nieuregulowanym w przepisach ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, przepisy o zleceniu, a w szczególności art. 751 pkt 2 k.c.

Następnie Sąd wskazał, że chociaż w świetle art. 106 ww. ustawy prowadzenie przez uczelnię działalności m. in. dydaktycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, nie można jej uznać także za przedsiębiorcę, to niniejsze nie wpływa to na fakt, że uczelnia profesjonalnie, w sposób zorganizowany i ciągle zajmuje się kształceniem i edukacją studentów, a opłaty za tak świadczone usługi edukacyjne stanowią przychód uczelni.

Wyjaśnił, że w przepisie art. 751 pkt 2 k.c. ustawodawca nie posłużył się terminem „przedsiębiorca”, czy „działalność gospodarcza”, wskazując, że dwuletni termin przedawnienia należy stosować do roszczeń z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone, a zatem także do uczelni wyższych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że strona powodowa dochodzi roszczenia z tytułu nauki na podstawie stosunku prawnego łączącego pozwanego z poprzednim wierzycielem, który zawodowo świadczył usługi edukacyjne, a zatem w tej sprawie będzie miał zastosowanie dwuletni termin przedawnienia określony w art. 751 k.c.

Powołując się na treść uchwały Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005 r. III CZP 42/04 uznał, że termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się również do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie dwuletnim. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.

Dalej Sąd wskazał, że czesne z tytułu pobierania nauki w uczelni wyższej dochodzone niniejszym pozwem, pozwany winien był uiścić do 15 września 2008 r. W tej sytuacji roszczenie powoda, przedawniło się, zgodnie z art. 751 pkt 2 k.c. 16 września 2010 r., a więc przed datą wytoczenia powództwa, co miało miejsce 27 lipca 2012 r.

Następnie Sąd Rejonowy wyjaśnił, powołując się na treść art. 123 § 1 k.c., że brak podstaw aby uznać, iż bieg terminu przedawnienia został przerwany, gdyż powód nie przedstawił dowodów, że roszczenie zostało uznane przez pozwanego, natomiast powództwo zostało wytoczone po upływie terminu przedawnienia.

Wobec uznania, że nastąpił upływ terminu przedawnienia i podniesienia zarzutu przez stronę pozwaną, Sąd oddalił powództwo.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł powód. Orzeczenie zaskarżył w całości.

Rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie:

- art. 750 k.c. poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu rozszerzającej wykładni pojęcia „uregulowane innymi przepisami”, w wyniku której Sąd uznał, że umowa o świadczenie usług edukacyjnych pomiędzy uczelnią wyższą, a studentem nie jest na tyle wyodrębniona, by wyłączyć stosowanie przepisów o zleceniu, podczas gdy ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym precyzuje essentialia negotii tej umowy, a przepis art. 99. ust. 1. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym definiuje treść usług edukacyjnych,

- art. 751 pkt 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w przyjęciu, iż niepubliczna uczelnia wyższa, o której mowa w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym jest osobą trudniącą się zawodowo czynnościami związanymi z nauką oraz osobą utrzymującą zakład przeznaczony na cel związany z nauką, w rozumieniu art. 751 pkt 2 k.c. oraz poprzez uznanie, że zawarte w treści art. 751 pkt 2 k.c. pojęcie „roszczenia z tytułu nauki” dotyczy również „nauki” w rozumieniu ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i w konsekwencji zastosowania art. 751 pkt 2 k.c., zamiast art. 118 k.c.

Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 718,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny. Uściślić go jedynie należy poprzez stwierdzenie, że umowa łącząca strony została zawarta w 2007 r. (data dzienna nieczytelna).

Przepis art. 751 kc jest przepisem szczególnym względem art. 118 kc. W istotny sposób skraca on okres przedawnienia roszczenia. Już z tego względu nie powinien on ulegać wykładni rozszerzającej. Został on umiejscowiony w tytule XXI Księgi Trzeciej Kodeksu cywilnego, regulującego umowę zlecenia. Poprzedzony jest art. 750 kc, zgodnie z którym do umów o świadczenie usług, które nie są regulowane odrębnymi przepisami stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Pozycję studenta wobec szkoły wyższej regulują przepisy ustawy z 27 lipca 2005 r.- Prawo o szkolnictwie wyższym, zwanej dalej ustawą (przykładowo – zasady rekrutacji na studia – art. 169 ust. 1, prawa i obowiązki studentów – art. 171 - 194), regulamin studiów określający organizację i tok studiów uchwalany przez senat uczelni, a więc stanowiący akt prawa wewnętrznego uczelni, uwzględniający wymogi określone w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego (art. 161 i 162 ustawy) oraz umowa zawarta pomiędzy uczelnią a studentem dotycząca warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjnej (art. 160 ust. 3 ustawy) .

Relacje pomiędzy studentem a uczelnią regulowane są więc całościowo przepisami nie mającymi z reguły charakteru przepisów prywatnoprawnych. Umowa dotycząca warunków odpłatności za studia lub usługi edukacyjne jedynie wycinkowo reguluje prawa i obowiązki tych podmiotów. Umowa ta nie może określać warunków świadczenia usługi, gdyż warunki te z woli ustawodawcy określone są bezwzględnie obowiązującymi przepisami ustawy oraz aktami prawa wewnętrznego uczelni. Powtarzanie tych warunków w umowie byłoby zbędne, a zmiana ich byłaby sprzeczna z prawem.. Ustawa ewidentnie bowiem nie przyznaje studentowi prawa negocjacji warunków odbywania studiów. Może on je jedynie zaakceptować, czemu daje wyraz przystępując do rekrutacji na studia.

Powyższe twierdzenia prowadzą do wniosku, że umowa określająca warunki odpłatności za studia nie jest umową o świadczenie usług. Charakteru takiego nie ma również umowa łącząca strony. Co więcej, pozwany w § 3 umowy oświadczył, że znane są mu statut uczelni, regulamin studiów i zobowiązał się do ich przestrzegania. Skoro zaś umowa ta nie jest umową o świadczenie usług, nie mają do niej zastosowania odpowiednio przepisy o zleceniu (art. 750 kc) i konsekwentnie przepis art. 751 kc skracający okres przedawnienia niektórych roszczeń do lat dwóch.

Prowadzi to do wniosku, że okres przedawnienia roszczeń z tytułu umowy określającej warunki odpłatności za studia zgodnie z art. 118 kc wynosi 10 lat. Ponieważ pozwany nie zgłaszał w trakcie postępowania innych zarzutów wobec pozwu, jego żądanie była zasadne.

Z tych względów Sąd Okręgowy zgodnie z art. 386 § 1 kpc i art. 98 § 1 kc orzekł jak w sentencji